בסוד שיח

"המורדים" בשבת

לפני כשבועיים קיימו "המשיחיסטים" בניו"ך בתל-אביב, ב"היכל המורדים" בתל-אביב, אירוע מיוחד לקבלת פני משיחצקאו ויום הולדתו ה-102 של הרבי מלובביץ' זי"ע. בפני הנכבדים נשיע הנשי מרדכי בן-דוד. לרשותו ולרשות הנוכחים עמד מע' רבות-קול התקורה שהכנו ממילאו עבור כנסיבי "המורדים", שמטרד ומנסיונם את מרכולתם המוזמנת בשבת הנ. למעלה ממאה אלף איש בוא לחזות בבני מרים וללו, ולקם הגדול תוך כדי חילול שבת הנ. באופן הבוטה ביותר.

תכנית "שריטה" מחללת שבת ידועה ומוכרת, היא בעלת הניחוח הייקי הזה של מערכות הקול והתאורה והיא ביססה את עצמה כלכלית גם תחת לציבור שומרי שבת. אני תוהה אם משיח צדקנו היה מביע לצידוע בי-אליהו שתשמיעו נשמעת כהלה על חי-לול שבת ומחלל-שבתו ותכת "שריטה" טיפוח שריטה במקביל למסיבול "מחמאלה" שנשקך בתוף ניצבים והכל על חמת חילול השבת הנוכ.

קבוצה רבנית של אנשי עסקים-רדיפים חילונים - וקיוונה זה שינה את עמדות "שבת מנוחה" כדי לעי מוד בעד המנגנה המתפשטת של מדיניות קניונים חד נוחית בשבת הנ. מה שך יש ויהיה למפלגות כאשר ר' מרדכי בן-דוד ו"המשיחיסטים" מכריזים לראות את מני המלך המשיח ללא המרוכבה המתבקשת על הציור היקי, שעליה יכתב בגורל: "ציור זה אינו מועל בשבת". המשפיר על כך שציור "מחמאל" יוצר במועל שומר שבת, וזיב להעביר כשלים שומרי מיה שלו תהיה שומרת שבת.

בימים אלה מסק הדי"ב, שלמה אביגר שליט"א, כי אין להשתמש בציור כלשהו בציור מחלל-שבת ויש לקוות כי הוא לא יהיה השוטק היחיד בעניין זה. "המשיחיסטים" אינם היחידים שכשלו בעניין זה. גם מרדכי בן דוד אינו הרב-אמן היחיד שמשתמש בציור המחלל-שבת בגדול. יסלח לי ר' אברהם שיר אם אריץ לו שכנותי לראש בקשת הנקרה במסגד לשתיות המיוחדים שבימכם, והוא יוריע לקהל: "ה ציור שלי הוא על מנת שמירת השבת. לא אשעע עם ציור שמחללים בו שבת-קודש חגי ישראל". "בני בפי משיבות של תאורה, מטפטת את השיוד תים והלו באירועים שכתם והוא משתתף הדי חברה זו ותומכת את השבת בדגל גמר. תכיבית לי כי המשי קים של האירועים שכתם והוא מעיע, "במה כוחלה, מכתיבים לו את תוכנית הב"ל, אלא שם מציאות עבורה שבה לא בידר כלל הביצר נוכל לעשות כאן משום למען השבתה אם רבי האמנים הדתיים והחסי דים הנשים רבניים והדרניים בביתות הדתיות. אינם מקפידים עם איזו חברה הם עובדים והם מבטאים כל-כלית חברה מחלוהשבת - מה לנו כי נלין על השבת הנדחת בראש חוצות?

במעלה אחרונים ציינו במאמרותם את המיוחדה בתירוץ רבדושים "בחכות ורבבים הראשים". האי רוע והזוועל, על-פי הסרטונים בשעה 8.15 בערב (שי עון קיץ). ראש המשלה אמור היה להשתתף בו, ואין ספק כלל כי וחג בעלב אנשות מחלילה. הביצר שי די הרבבים הראשים אינם שרים למגע הרע וחה כדי להחזיר אחות מהלל קשר עם מקורם שכחלה לשבי חם של הרבבים המקוריים "אשר שחריבו את האי רוע הנוי תפילה ששר התירות ודב בני אלון יקיש שם-שמים ויוריע אירועים המוליים שכת.

אני יודע שאני מעסיד הרבים ורידים מעד כחה של כחמות, אבל שבת-קודש השובה לי יותר. גם יותר מזה ואין ברעובה שמחיץ את ששי קשת ויחה אליהן להשיע בכתריהם העצמאות. כלום אין אף שירת לחזר על הערבות החילונית מחללת השבתות החגיגה האל תאמרו לי: אז גם אל-תיפע ב"אגר רידר", משום שאין כל מקום להשוואה בין הזמרתי ביותר שאין לו אלטרנטיבה לבין הצעת תרבותית מפוקפקת.

"אין מודע לגודל חילול השם"

הקטעים שהוקרנו במהלך זה, בדבר הקול ובבש כיפות סרוגות הנראה בהצעות שאינן ראויות גם לציבור חילוני – גורן תעבות רבות מן הרגיל. אני מוצא לנכון למנוע את הנושא הזה במכתב שכתב מנהל המדרשה לבנים האלמנית להצות "בראשון" בתגיות, הרב יוסף בדבסקי:

"קראתי את הכתוב בנושא צפייה של הציבור הדתי בהצגות לא ראויות.

ישר כוח על העלאת נושא זה בסדר היום.

בימי הקולנוע רעיון בסרי מוזאים ומנהלי תיאטרון ראות להעלות בירושה ב' להצגות, כך שיוכלו לצי מור הדתי.

מתקיים דיאלוג מדה ביני לבין היהודים המש ביניים לבוא לקראת הציבור הדתי ומתיאטרון העכו נעמה המקיים שני צופות ל"אש חסיד היהו" - בירו מה ב' נוקדה לציבור בנרים ואין בו יראת נשים).

היהודים, מסיבות מובנים אינם משתיניים להיות שם, אולם עיקר מקהלם הוא שמחילה הם ראוים בי מור דתיים גם בהצגות שכמחזותם הם הצגות תרבות גם לפי קריטריונים חילוניים.

אין לי ספק שאחד ציבור דתי אינו מודע לגודל חילול השם כתרבות מכך. אם יתברר ליהמה זו ראוי מי מודת וחינוך דתיי וחרבות קהילתיים, אין לי ספק שהי ציבור דתי יהמך לגורם שיש להזמינה בו.

יתכן לא ספק אנשים שאינם מבדילים עצמם כר תיים המשתיניים בהצגות אינות דתיות, שכתר ראי יבדיל לצפות בהצגות בתרבות הציבור הלא קטים שבעדו לדעות את ההצגים. עד כאן דב בדבסקי.

זה פשוט מדהים לראות ציבור דתי בכמיליים מש מעזדים ממכן את ההצגות המלוכלכות האת הסר טים שמחי הימה ואין הבדל בינו לבין הגדעים שחולונים בשום עניין דתבר, חלת הביאה ושד כמה אביתי דת כמו שבת עליי דתכו תפילה על פי דתכו. ותם כל האת וזא מתעקש להיקרא דתי אר דתרוכסי ומחרמה כבתו.

הציבור הזה מגדיר עצמו כ"מודע אחרתרוכס" אבל הוא רחוק ממנו, מתמודדן אחרתרוכס המיוחד לגבי, אקיינטים ממש. לצפיר, הוא מבשיל כל בי טיון לאבחנת מניעים של חיים יהודיים כאן ואין והוא נותן יד לכל התארגנות שנועדה להכשיל פגיעה אנושה בחומת השבת.

כאמור, בימים אלה קמו אנשי עסקים רדיים חד לוניים כאחד, להתאבק במגמה החילכת ומתפשטת של מדיניות עסקים בשבת. חללו מבדיים שזה שורת יוחדות כלכליות ועסקיות שיכוחיו כי כדאי לשבות ביום השביעי. בין היתר יתבקש הציבור, להעלות, להתכבס רק לחנויות הרשתות הנותות בשבת. הניסיון מלמד כי אותר ציבור דתי כביכול, שניתן לרתות אותו בהצגות בעודות הבתרי דיות – מצפקף על כל מביה שבעולה לפגר את השבת כיום המנחה הלאה מי. המיבר בציבור שמשתרע אינו קטן כלל ועיקר. וזא רע וזא, צריך לחזק ציבור דתי של כל המב רה ורמשיך" שייצור לאור בחמות עמדות "שבת מנוחה".

עשרה צילצולים

בב"ש ניסן תל יום וחילולו של כ"ק הצמרי"ד רבי מרדכי שלום יוסף מסרינדרא די"ק, בבמתן מרינדראדזין, "מסילות" ג', ש"ה תשי"ב, מפסר הרב ר"ד מאיר נדיר מן על כמה מרכות בריק ובמקרה שלפניכו, בריכתו של הצמרי"ד בעל החילולא.

בלצול הסלפון פלח את רמכת הצדר. היתה ז שעת בוקר מוקדמת ובני הבית עדיין נמו את שנתם. בבי אין לחדד השני הדים את השפשרת.

שרה'קה אמו נשמעה כאובת. והא גם ידע מהי אותה צרה עליה ריבתה עמו אמו. והא ידע שמדובה גם בדוה.

היתה זו ידיעת בהה של אמתו פרשה, ילדה בת עשר, שלפני כשבועיים נתנתה לאחד התוקי הצמשפחן. תחילה נראה היה שהמקרה מתרשא בהילדה מבריאה. אך מיום ליום והתברר שמקרם הביתות אינו מתרשא. להיפך, בעשה ולקרי, נפוח הדוקיע הים בבה.

"תיני מצה עליך בבידות כבוד אמי" - פעמה שרה'קה את שיחתה הטלפונית - "כ שנגלה בתל-אביב את אחד הצרופים לבית רזדין, תכבס אליו עם פתקה ושריון נפש, ותביכר את יפית האת מצבה הקשה.

מבין כל הצרופים שהתגוררו בתל-אביב נראה לו, לצבי, לשים את פעמיו לעבר משכנו של הצמרי"ד הרה"צ ר' מרדכי שלום יוסף מסרינדרא די"ק.

והא בדר לפנות אל הצמרי"ד מסרינדרא משום שהוא ר"ל שבה את לבו של צבי שוד בהיותו נער בירושלים.

בשבת פרשת שופטים, בקיץ תשי"ב, ניגש אחד התכידים אל צבי ולחש "צבי מפי דיבורה הגיע השבוע לשכונה והא שוהה בפנסיון סמוך. התאוצה לגשת אליו לקבל פרכת "שבת שלום" צבי לא ויכם, והשיב מיד תשובה וחיבית.

מיד עם הבקישה הראשונה נפתחה הילת על ידי הרבנית, והרבי מתגלה לפני שני המבקרים כשהוא יושב בפלוה הדרי ליד השולחן. והבי היה עמוק עיין בשליח אך על ראשו היה השטריימל של שבת כשכיפתו הצרכית בולטת מתחכם של הצמרי"ד לבית רזדין. והבי הציע למבקרים לשבת ושיר מדגשה צלחת עם מאפה, משקה עם כר סיות והבי אמר דברי תורה.

צבי ישב והתבונן בפני הצרכות ובעיניו המפעיקות מקפות של הצמרי"ד. והא שמע שפרבי מכביר על שום מה יש להעריף ולומר בשבת בתפילת מוסף קדושת "כתר יתנו לך" חקא ולא "נעריצך ונקדישך" כבמה הושכבים.

הביקור היה קצר. הם נפרדו מן הרבי ויצאו לדרכם הצרכה אל בתיהם שבצפון ירד שלים.

מצו, היו לו, לצבי, הרגשניות נוספת לראות את הרבי: בעידות עידנית ושפלב תיות, באידעי שמחה ולהכריל באובל: במסגרות תורה ובעיניני ארץ ישראל - בכל פעם שבר מוקפם מיפי פניו ומיו הדרו.

כעת, כשבבי נוקף לפנות אל אחד הצרופים לבית רזדין, זכר את כל המפגשים האלה ושם פעמיו לעבר רחוב בבלאל יפה מספר 10 בתל אביב.

ללא שהיות מרחכות התכנס צבי פניפה אל הקודש. השתוקה היתה מוכנה בידו והא הניחה על השולחן, אך הצמרי"ד התעניין תחילה במבקר, במשפחתו ולמטרה לשמה והא הגיע.

"האם הביקור שלך אצלי הוא ע"פ-עמי או שמא יתנך לקבע"ן שאל הרבי. צבי שלא ציפה לשאלה מסוג זה עמד רומם ולא ידע מה להשיב. בסוף לימ רצה להיות "קבוע" אך חשש שמא יידחה. מאידך, אם יאמר שביקור הוא "ע"פ-עמי" שכמו, חלי לו, לא תהיה לברכת הרבי על מה לחול. צבי התרוץ לשתוק.

והרבי שהבחין במבוכתו של צבי המשיך: "שמה ראשה וישנה ראשה". ישנה "ראשה רגילה, זו המוקקת לשימל לאחד שהמחלה מרחפת, אך ישנה "ראשה-שנאנית" בבחינת "כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך". מי שכא בחזרה "ער פעמיו" מחפש את הדיאה והמחלק את המחלה, אך מי שכא "קבוע" הכה המחלה כלל לא מציאה אליו".

צבי לא נתקן להיכה מחשבה כרי להבין את משמעות ההבדל בין "ער-עמי" לבין "קבוע", ותשובתו לא בישמה לבמה.

צבי מיהר לשלוף הביכורי והישר לאישו שהרבי בירך את ישית בברכת רשאה של- מה. שהרקה אישו עכתה "אמן", ואלטס האבען בישילא אללעם נטסס. ושיתפעל על ידך סחב בכל העניינים.

מצבה של ישית לא ושכב באותו יום. למחרת והא והרע ובים שלאחריו אף החמיר. צבי חזר בבוקר אל רחוב בצלאל יפה מספר 91.

הרבי סים את קריאת השתקה ושאל לשכו של הדיאה. צבי לא ידע. הרבי חזר ושאל לשכו של ראש המשלתה, אף את זאת לא ידע צבי. בעין הרבי את עיניו בבקרה בעל- מת בקיר שכמול ושקע בהרהורים. צבי הבחין שמשהו נורלי עתיד להמצע מעתה אולם הרבי השתתק.

לבסוף אמר הרבי: צריך לומר לרופאים המטפלים בילרה שיעמו לחת לה את התי רופה הבקראת "פרפיטין" זה יכול לעזור לה. "אני מקבל שאני מתקבב" - אמר צבי - "אך מהפקיד אם אני יכולים להודות לרופאים אין הדיאה לחת"ן "לר" - אמר הרבי - "אם אינך יכול להודות לרופאים - כי אז אני מאחל שתפיית ישלח לה ילילה רשאה שלמה במהירה".

השעה היתה עשר והשלוגין המשיע עשרה מלפלים כשצבי יקא מבית הצמרי"ד ומיהר לשלוף הביכורי כרי לשלוף לאישו ולבשר לה שהרבי שוב אומל לילרה רפואה שלימה. משום מה לא ראה צורך לספר לה על הדיאה שהרבי ציפה לחת לילרה. והא מיהר לשוב לבית החסד בו ליפה ולא הסתיר בשיחה.

למחרת בשבר מלפל צבי לאחותו פרפה ושאל לשלומה של הילרה. והא השתעץ לפי מרע את אחותו אומרת: "היום אחר הצהריים הגיל החום לרדת לראשונה, הילרה הזלה להרגיש סימני הצשפשות. אחמול בבוקר קיימו הרופאים הזיעצות לילד מישה של הילרה והלישו לגמרי ולחת לה הדיאה הדשה שהציעה זה שנה מבריטניה ושמה "פר בריסין". נראה לה ולרופאים, שאכן הדיאה הזאת עזרה".

"פרפה אמתי", שאל צבי, "בעיר שפה הזקיטה אחמול הזיעצות רופאים ע"ז

"קשה לי לזכור" - ענתה פרפה - "הרופאים גרשו אותי מן החדר בעת הזיעצות ולא יכולתי להמין לדבריהם. אך הסבי שהשפין הגדול והלילי בחדרור המחלקה מלפל פרפה בלצלים".

schiht@013.net.il

מחברת מדעי הרוח ע"ש יוסף אהרונוביץ

עורכת המוסף: נעמי גוטקינד-גולן